

Asia: VN/10418/2024

Esteettömyysasetuksen tekninen päivitys

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuuloliitto ry kiittää ympäristöministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto esteettömyysasetuksen teknisestä päivityksestä. Noin 800 000 suomalaisella on jonkinasteinen kuulonalenema. Kuulokojeen ja sisäkorvaistutteen käyttäjiä on yli 100 000. Kuuloliitto antaa lausuntonsa näiden kahden suuren kuuloesteettömyyttä tarvitsevan käyttäjäryhmän näkökulmasta.

Kuuloliitto pitää kannatettavana esitettyä esteettömyysasetuksen teknistä päivitystä, jonka myötä esteettömyysasetuksen soveltamisalasäännöksissä jatkossa viitataan maankäyttö- ja rakennuslain sijasta rakentamislakiin.

Teknisen päivityksen lisäksi Kuuloliitto katsoo tarpeelliseksi, että esteettömyysasetukseen tehdään muutoksia, joiden tarvetta on nostettu esille esteettömyysasetuksen toimivuusarvioinnissa (ympäristöministeriö 2024) ja Rakennettu ympäristö kaikille -raportissa (ympäristöministeriö 2023).

Esteettömyysasetuksen veloitteet painottuvat liikkumisen esteettömyyteen. Säännöksiä tulee kehittää myös aistiesteettömyyden näkökulmasta.

Kuulovammaisten henkilöiden näkökulmasta kuuloesteettömyys muodostuu mm. hyvästä akustiikasta, taustamelun hallinnasta ja riittävästä, oikein suunnatusta valaistuksesta. Näitä kaikkia tulee osata edistää samanaikaisesti osana laajempaa kuuloesteettömyyden takaamista ja kuulovammaisten ihmisoikeuksien ja osallisuuden varmistamista. Useinkaan kuunteluolosuhteita ei voida täysin hallita, jolloin on käytettävä myös äänensiirtoa, jonka avulla äänilähde, kuten ihmisen puhe, kulkee häiriöttä henkilön kuulon apuvälineisiin.

Esteettömyysasetuksessa säädetään, että jos kokoontumistilassa tai yleisön palvelutilassa on äänentoistojärjestelmä, siinä on oltava induktiosilmukka tai muu vastaava äänensiirtojärjestelmä. Tätä veloitetta tulee Kuuloliiton näkemyksen mukaan täsmentää edellyttämällä pääsääntöisesti kiinteää äänensiirtojärjestelmää ja tilan äänensiirron kuuluvuuden tosiasiallista varmistamista. On edelleen tavallista, että äänensiirtojärjestelmää ei ole, vaikka tilassa olisi äänentoistojärjestelmä. Tietoomme on tuotu myös useita tilanteita, joissa äänensiirtojärjestelmä on löytynyt, mutta sitä ei tosiasiallisesti ole voitu hyödyntää, koska sen toimivuutta ei ole varmistettu tai tilan omistaja tai työntekijä ei ole osannut sitä käyttää.

Kuuloliiton tietoon on tuotu myös tapauksia, joissa induktiosilmukan kuuluvuus ei ole kattanut esimerkiksi pyörätuolipaikkoja. Asetuksessa ja sen soveltamisohjeissa tulee tunnistaa, että ihmisellä voi olla useita eri vammoja, mikä on huomioitava rakentamisessa Design for All -periaatetta hyödyntäen.

Sanna Kaijanen

Toiminnanjohtaja

Kuuloliitto ry

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Anniina Lavikainen (anniina.lavikainen@kuuloliitto.fi),
vaikuttamistyön asiantuntija Anniina Horto-Lönnqvist (anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi)

Kuuloliiton tietoon on tuotu myös tapauksia, joissa induktiosilmukan kuuluvuus ei ole kattanut esimerkiksi pyörätuolipaikkoja. Asetuksessa ja sen soveltamisohjeissa tulee tunnistaa, että ihmisellä voi olla useita eri vammoja, mikä on huomioitava rakentamisessa Design for All -periaatetta hyödyntäen.

Lavikainen Hanne
Kuuloliitto ry